

ПОХОДЖЕННЯ ЕКОНОМІЧНИХ РИЗИКІВ КОРПОРАТИВНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ АКЦІОНЕРНИХ ТОВАРИСТВ

¹Центральноукраїнський національний технічний університет

Анотація: дослідження зосереджується на вивченні економічних ризиків, пов'язаних з процесом корпоративної інтеграції акціонерних товариств. Зазначаються основні види ризиків, такі як фінансові, операційні, ризики ринкового середовища, легіслативні та регуляторні ризики, а також ризики залежності від постачальників, персоналу і технологій. Обговорюються можливі наслідки невдачі у врахуванні цих ризиків й важливість ефективного управління ними для успішної інтеграції. Науковий пошук закликає до ретельного аналізу ризиків, розробки стратегій мінімізації та управління ними, а також до залучення всіх зацікавлених сторін у процес управління ризиками з метою забезпечення успішної корпоративної інтеграції.

Ключові слова: економічні ризики, корпоративна інтеграція, корпоративне інтеграційне об'єднання, акціонерне товариство.

Abstract: the study focuses on the study of economic risks associated with the process of corporate integration of joint-stock companies. The main types of risks are indicated, such as financial, operational, market environment risks, legislative and regulatory risks, as well as risks of dependence on suppliers, personnel and technologies. Possible consequences of failure to address these risks and the importance of effective management for successful integration are discussed. Scientific research calls for careful risk analysis, development of mitigation and management strategies, and involvement of all stakeholders in the risk management process to ensure successful corporate integration.

Keywords: economic risks, corporate integration, corporate integration association, joint-stock company.

Корпоративна інтеграція є важливим процесом у сучасній економіці, який включає у себе об'єднання чи придбання акціонерних товариств. Цей процес може мати значний вплив на економічну діяльність, ризики його здійснення потрібно ретельно розглядати та аналізувати.

Економічні ризики корпоративної інтеграції акціонерних товариств можуть включати в себе наступні аспекти:

фінансові ризики: придбання або об'єднання компаній може призвести до збільшення фінансових зобов'язань, підвищення витрат або втрати прибутку. Наприклад, несподівані витрати на реорганізацію, розпродаж активів або компенсації працівникам;

операційні ризики: інтеграція бізнесу може породити проблеми з управлінням, неспроможність узгодити різні системи, процеси та культури підприємств. Це може призвести до зниження продуктивності, збитків від неефективності та втрати ринкової позиції;

ризики ринкового середовища: економічні та ринкові умови можуть змінитися протягом процесу інтеграції, що призведе до змін у споживчому попиті, цінах на товари та послуги, а також умовах конкуренції. Недооцінка цих ризиків може призвести до невдачі інтеграції;

ризики зменшення цінності: іноді корпоративна інтеграція може не принести очікуваних переваг для акціонерів, що може призвести до зниження ринкової цінності підприємства;

легіслативні та регуляторні ризики: зміни в законодавстві або регулюванні можуть мати великий вплив на корпоративні інтеграційні процеси та бізнес-моделі підприємств.

Зважаючи на складність процесу корпоративної інтеграції акціонерних товариств, можна також враховувати додаткові економічні ризики:

ризики зв'язку з персоналом: корпоративна інтеграція може викликати непевність серед персоналу обох компаній, що може призвести до зменшення продуктивності, збігів та втрати ключових кадрів;

технологічні ризики: об'єднання інформаційних систем і технологічних платформ може бути складним завданням, яке вимагає великих витрат й ресурсів. Невдала корпоративна інтеграція технологій може призвести до збоїв, безпекових порушень та втрати даних;

ризиків залежності від постачальників та партнерів: корпоративна інтеграція може змінити взаємовідносини з постачальниками та партнерами, що може призвести до перебоїв у постачанні, зміни цін або якості товарів і послуг;

репутаційні ризики: невдалий процес корпоративної інтеграції може пошкодити репутацію обох компаній серед клієнтів, інвесторів та громадськості;

ризиків зміни стратегії та культури підприємства: корпоративна інтеграція може призвести до зміни стратегії та корпоративної культури підприємства, що може бути складно прийнято для персоналу та клієнтів.

Походження економічних ризиків корпоративної інтеграції акціонерних товариств впливає з різних векторів економічної діяльності, що зазнають змін внаслідок об'єднання або придбання компаній. Основні економічні чинники, які породжують такі ризики, включають:

1. Фінансові перетворення – об'єднання або придбання компаній може призвести до значних фінансових змін, таких як збільшення зобов'язань, реструктуризація фінансових потоків, перерозподіл активів і капіталу. Ці зміни створюють ризики фінансової нестабільності і можуть впливати на платоспроможність і прибутковість підприємств.

2. Операційні виклики – корпоративна інтеграція бізнес-процесів та операцій може бути складним завданням, особливо коли мають місце культурні та організаційні різниці між компаніями, що об'єднуються. Це може викликати ризики зменшення продуктивності, збитків від збоїв у виробництві та операційних проблем.

3. Ризики втрати ринкової позиції – об'єднання або придбання компаній може призвести до зміни у ринковій динаміці та конкурентній ситуації. Недооцінка цих ризиків може призвести до втрати частки ринку або погіршення позицій на ринку.

4. Легіслативні та регуляторні обмеження – зміни в законодавстві або регулюванні можуть мати великий вплив на корпоративну структуру, операції та стратегію підприємств. Невдалий аналіз цих ризиків може призвести до порушень законодавства або втрати регуляторної відповідності.

5. Ризики фінансової реорганізації – перегляд фінансових структур та оптимізація капіталу можуть викликати ризики, пов'язані зі зміною ставок кредитів, розміром боргу й співвідношенням боргу до власного капіталу.

6. Ризики стабільності цін на активи – об'єднання або придбання компаній може впливати на ціни на акції, облігації, нерухомість та інші активи, що може створити ризики фінансових втрат або недооцінки активів.

7. Ризики залежності від ринку капіталу – процес інтеграції може залежати від доступу до капіталу та інвестицій, що створює ризики зміни умов фінансування та вартості капіталу.

8. Ризики кредитування та фінансування – зміни у ставках інтересів, умовах кредитування та доступності фінансування можуть вплинути на фінансову стійкість підприємств та їхню здатність забезпечити фінансування інтеграційних зусиль.

9. Ризики зміни ринкового середовища – зміни в економічних умовах, торговельних відносинах і глобальному політичному кліматі можуть мати великий вплив на успішність корпоративної інтеграції та діяльність підприємств.

Таблиця

Узагальнена характеристика основних економічних ризиків корпоративної інтеграції та їх можливих наслідків

<i>Правові ризики</i>	<i>Фіскальні ризики</i>
Потенційні проблеми з правовою сферою, такі як неочікувані юридичні обмеження або суперечності у власності активів, можуть вплинути на успішність інтеграції.	Зміни в податковому законодавстві або податкових обов'язках можуть мати значний вплив на фінансові результати об'єднаних компаній.
<i>Геополітичні ризики</i>	<i>Екологічні ризики</i>
Політичні та геополітичні події можуть створити невизначеність та ризики для бізнесу, зокрема, якщо компанії мають міжнародну присутність.	Потенційні проблеми з охороною довкілля або несподівані екологічні збитки можуть призвести до фінансових втрат і пошкодження репутації.

Джерело: авторська розробка.

Ці додаткові аспекти демонструють, що економічні ризики корпоративної інтеграції акціонерних товариств є різноманітними та комплексними. Досягнення успішної інтеграції вимагає уважного вивчення, комплексного аналізу і ефективного управління різними економічними факторами, які можуть вплинути на бізнес-процеси та результати діяльності підприємств.

Отже, економічні ризики корпоративної інтеграції акціонерних товариств впливають з різних аспектів економічної діяльності і можуть мати значний вплив на фінансовий стан, операційну ефективність та ринкову позицію підприємств. Перспективна корпоративна інтеграція вимагає комплексного підходу до управління ризиками та врахування всіх можливих наслідків. Це означає не лише ідентифікацію ризиків, але й розробку стратегій мінімізації та реагування на них, а також залучення всіх стейкхолдерів у процес прийняття рішень. Врахування та управління цими ризиками важливо для успішної корпоративної інтеграції акціонерних товариств. Компанії повинні проводити детальний аналіз ризиків, розробляти стратегії мінімізації та управління ризиками, а також мати плани дій у разі виникнення непередбачуваних обставин.

У процесі корпоративної інтеграції акціонерних товариств виникає багато економічних ризиків, які можуть негативно вплинути на успішність інтеграції та подальшу діяльність підприємств. Ці ризики включають фінансові, операційні, ризики ринкового середовища, ризики зменшення цінності, легіслативні та регуляторні ризики, а також ризики, пов'язані з персоналом, технологіями, залежністю від постачальників, репутацією та стратегією.

З метою успішної інтеграції необхідно провести ретельний аналіз ризиків, розробити ефективні стратегії мінімізації та управління ними, а також мати плани дій для вирішення непередбачених ситуацій. Компанії повинні також активно залучати всіх зацікавлених стейкхолдерів у процес управління ризиками та забезпечити відкритий комунікаційний процес для успішної реалізації інтеграції. Зосередження на ефективному управлінні ризиками допоможе забезпечити успішну корпоративну інтеграцію та досягнення поставлених цілей підприємств.

У висновку, вдала корпоративна інтеграція акціонерних товариств вимагає глибокого розуміння та управління різноманітними економічними ризиками. Застосування комплексного підходу до ідентифікації, аналізу та управління цими ризиками є важливим для забезпечення успіху інтеграційного процесу та досягнення стратегічних цілей підприємств.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Гуцалюк О.М. Теоретико-аналітичний огляд розвитку корпоративного управління в об'єднаннях акціонерних товариств. *Матеріали ІХ Міжнародної науково-практичної конференції «Бізнес-аналітика в управлінні зовнішньоекономічною діяльністю» (м. Київ, 17 березня 2022 р.)*. Київ: Інтерсервіс, 2022. С. 172-179.

2. Птащенко Л.О. Збалансованість економічних інтересів: інноваційні напрями державного і корпоративного стратегічного управління: монографія. Київ: Центр учбової літератури, 2009. 296 с.

Коровін Юрій Володимирович – здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, Центральноукраїнський національний технічний університет, Кропивницький, e-mail: 012fireman012@gmail.com

Korovin Yuri V. – Postgraduate, Central Ukrainian National Technical University, Kropyvnytskyi, e-mail: 012fireman012@gmail.com